

N:o 19.

Kolmantena sunnuntaina Loppiaisesta.

Evank. Matt. 8: 1–13.

Koska Jesus astui alas vuorelta, seurasi häntä paljo kansaa. Ja katso, niin tuli yksi spitaalinen mies, kumarsi häntä ja sanoi: Herra, jos sinä tahdot, niin sinä voit minun puhdistaa. Niin Jesus ojensi kätensä, ja rupesi häneen, sanoen: minä tahdon, ole puhdas. Ja hän puhdistettiin kohta spitaa-listansa. Ja Jesus sanoi hänelle: katso, ettes kenellenkään sano; mutta mene ja näytä itses papille, ja uhraa lahjas, jonka Moses on käskenyt, heille todistukseksi. Mutta koska Jesus meni Kapernaumiin, tuli sadanpäämies hänen tykönsä, ja rukoili häntä, ja sanoi: Herra, minun palveliani sairastaa kotona halvattuna, ja kovin vaivataan. Jesus sanoi hänelle: minä tulen ja parannan hänen. Niin sadanpäämies vastasi ja sanoi: Herra, en ole minä mahdollinen, että sinä tulet minun kattoni alle; vaan sano ainoastaan sana, niin minun palveliani paranee. Sillä minä olen myös ihminen toisen vallan alla, ja minun allani on sotamiehiä, ja sanon tälle: mene, ja hän menee; ja toiselle: tule, ja hän tulee: ja minun palvelialleni: tee tämä, ja hän tekee. Koska Jesus tämän kuuli, ihmetteli hän, ja sanoi heille, jotka seurasivat: totisesti sanon minä teille: en ole minä löytänyt senkaltaista uskoa Israelissa. Mutta minä sanon teille: monta tulevat idästä ja lännestä, ja pitää Abrahamin, Isakin ja Jaakobin kanssa taivaan valtakunnassa istuman. Mutta valtakunnan lapset heitetään ulkonaiseen pimeyteen: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys. Ja Jesus sanoi sadanpäämiehelle: mene, ja niinkuin sinä uskoit, niin sinulle tapahtukoon. Ja sillä hetkellä parani hänen palveliansa.

1.

Kaksi esimerkkiä, toisen **uskosta** toisen **rakkaudesta** opettaa meille tämä evankeliumi, ensimmäisen **spitaalisessa** toisen **sadanpäämiehessä**. Tarkastakaamme **ensin** spitaa-lista. Niin rohkea ei spitaalinen olisi ollut, että hän olisi Herran luokse astunut rukoilemaan puhtaaksi tulemista, ellei hän kaikesta sydämestään olisi uskonut ja ollut vakuutettu Kristuksen olevan niin hyvän ja armollisen, että puhdistaisi hänet. Koska hän oli spitaalinen, oli hänen pakko karttaa ihmisiä, sillä laki kielsi spitaalisia tulemasta ihmisten pariin. Kuitenkin tunkeutuu hän esille laista ja ihmi-

sistä välittämättä Kristuksen puhtaudesta ja pyhydestä pelästymättä.

Katsos tässä, miten usko käyttäytyy Kristusta kohtaan; se ei ajattele kerrassaan mitään muuta kuin ainoastaan **Kristuksen hyvyttä ja armoa** etsiäksensä ja saadaksensa sitä ilmaiseksi ilman kaikkea ansiota. Eihän, näet, tässä voida sanoa, että tämä spitaalinen aina-kaan puhtautensa kautta olisi ollut ansiokas tulemaan Kristuksen tykö häntä puhutellakseen ja apua anoakseen. Juuri sen vuoksi, että hän tuntee saastaisuutensa ja arvottomuutensa, astuu hän sitä likemmäksi ja vetoaa ainoastaan Kristuksen hyvyteen. Tämä se on oikeata uskoa, tämä se on elävätä luottamusta Jumalan hyvyteen. Se sydän, joka näin tekee, se us-

koo oikein, joka taas näin ei tee, se ei oikein usko, kuten ne tekevät, jotka eivät käännä silmiänsä yksinomaan Jumalan hyvyyden puoleen, vaan omiin hyviin töihinsä katsellaksensa eivätkö ne olisi sen arvoisia, että niillä voisivat ansaita hänen hyvyyttänsä. Nämä eivät ikänä rohkene täydellä todella Jumalaa avuksensa huutaa eikä tulla hänen tykönsä.

Tämmöinen uskallus, usko tai tieto Kristuksen hyvyydestä ei olisi suinkaan syntynyt spitaalissa hänen omasta järjestään, ellei hän ennakolta olisi kuullut hyvää sanomaa Kristuksesta, nimittäin kuinka hän on hyvä, armollinen ja laupias, auttaa ja holhoo, lohduttaa ja neuvoo jokaista, joka hänen luokseen tulee. Ei epäilemistäkään, etteikö tämmöinen sanoma olisi hänen korviinsa tullut, sellaisesta sanomasta on hän taas saanut rohkeutta, ja sellaisen sanoman hän myös käytti ja käsitti hyödykseen, sovitti sellaisen hyvyyden itseensä ja ajatteli kaikella uskalluksella: Minuakin kohtaan on hän oleva niin hyvä, kuin maine kertoo ja ihmiset hänestä puhelevat. Siis ei se ole hänen järjestään syntynyt, vaan hänen kuulemastaan hyvästä sanomasta Kristuksesta, kuten P. Paavali Room. 10: 17 sanoo: **Usko tulee kuulosta, mutta kuulo Jumalan sanasta** eli Kristuksen sanomasta.

Tämmöinen sanoma nyt on evankeliumi, joka on kaiken hyvän ja autuuden alku, keski-kohta ja loppu. Olemmehan useasti kuulleet, että kaikkein ensin täytyy evankeliumia kuulla, sitten uskoa, rakastaa ja tehdä hyviä töitä, mutta ei suinkaan ensin tehdä hyviä töitä ja näin kääntää nurin koko järjestystä, kuten töitten opettajat tekevät. Evankeliumi taas on hyvä sanoma, puhe, maine Kristuksessa, kuinka hän ei mitään muuta ole kuin paljasta hyvyyttä, rakkautta ja armoa, jonka kaltaista ei kuulla kenestäkään toisesta ihmisestä tai pyhästä. Vaikka, näet, toisillakin pyhillä on sanomansa ja maineensa, ei ole kuitenkaan

mikään muu evankeliumia kuin se, joka kertoo ainoastaan Kristuksen hyvyydestä ja armosta; jos samalla toisistakin pyhistä tahdotaan sellaista esittää, niin ei se enään ole evankeliumia. Evankeliumi, näet, tahtoo rakentaa uskon ja luottamuksen ainoastaan kallioon, Jeesukseen Kristukseen.

Huomaat nyt siis, kuinka spitaalisen esimerkki sotii uskon puolesta töitä vastaan, sillä samoin kuin Kristus sulasta armosta auttaa häntä hänen uskonsa vuoksi ilman mitään hänen työtään ja ansiotaan, samoin tekee hän jokaiselle ja vaatiikin tätä hänestä ajattelemaan ja odottamaan. Jos tämä spitaalinen olisi sillä tavalla tullut, että hän olisi sanonut: Katso Herra, näin paljon olen minä rukoillut tai paastonnut j. n. e. Ole hyvä ja katso sitä ja tee minut sen vuoksi puhtaaksi, ei olisi Kristus häntä ikänä puhdistanut. Eihän tällainen ihminen turvaa Jumalan armoon vaan omaan ansioonsa, jonka kautta ei suinkaan Jumalan armo tule ylistetyksi, rakastetuksi, kiitetyksi ja anotuksi, vaan hänen omat työnsä anastavat tämän Jumalalle kuuluvan kunnian. Tämä se on: suudella omaa kättänsä ja kieltää Jumalata, kuten Job. 31: 27, 28 sanoo: **Onko minun sydämeni salaa minua vietellyt suuta antamaan kädelleni, joka myös vääryys on tuomarin edessä? Sillä niin olisin minä kieltänyt Jumalan ylhäällä,** ja Jes. 2: 8: **He kumartavat käsialaansa,** se on: sen kunnian ja luottamuksen, jonka heidän tulisi antaa Jumalan armolle, omistavat he omille töilleen.

Toisaalta on tässä myöskin **esimerkki Kristuksen rakkaudesta** spitaalista kohtaan. Me näemme tässä, kuinka rakkaus tekee Kristuksen palvelijaksi, niin että hän tuon kurjan auttaa vapaasti ja ilmaiseksi, sen kautta mitään hyötyä, suosiota ja kunniaa tavoittelematta, ainoastaan tätä viheliäistä hyödyttääkseen ja kunnioittaakseen isää Jumalaa. Sen vuoksi hän kieltääkin parannettua asiasta kellenkään

mitään puhumasta, että se olisi vapaan ja hyvänsuovan rakkauden puhdas työ. Tämä on nyt sitä, josta usein olen puhetta pitänyt, että nimittäin usko tekee meidät herroiksi ja rakkaus palvelijoiksi; vieläpä me uskon kautta tulemme Jumaliksi ja osallisiksi jumalallisesta luonnosta ja nimestä, kuten Ps. 82: 6 sanoo: **Minä tosin sanoin: te olette Jumalat ja kaikki korkeimman lapset**, mutta rakkauden kautta tulemme me köyhäimpäin kaltaisiiksi. Usko poistaa kaikki puutteemme ja tuottaa meille kaikkea yllin kyllin; rakkaus ajaa meitä jokaista palvelemaan. Uskon kautta saamme me tavaroita ylhäältä Jumalalta, rakkauden kautta me taasen niitä jakelemme täällä alhaalla lähimmäisellemme. Samoin ei Kristuskaan jumaluuteensa nähden mitään tarvinnut, mutta ihmisyyteensä nähden oli hän jokaisen palvelija, joka häntä tarvitsi.

Me olemme usein siitä puhuneet, että meidän täytyy uskon kautta syntyä Jumalan lapsiksi ja jumaliksi, herroiksi ja kuninkaiksi, samoin kuin Kristus ijankaikkisuudessa syntyi totiseksi Jumalaksi isästä; ja toisin päin: meidän tulee rakkaudesta olla alttiit lähimmäistämme hyvillä töillä auttamaan, samoin kuin Kristus on tullut ihmiseksi meitä auttaakseen. Ja samoin kuin ei Kristuskaan vasta töillään tai ihmiseksi tulemisellaan ole jumaluuttaan ansainnut, vaan on se hänellä syntymästään asti ja entuudesta ilman mitään töitä, ennenkuin ihmiseksi tulikaan, samoin on meilläkin jumalallinen lapsenoikeus, syntein anteeksi saaminen, pelastus kuolemasta ja helvetistä, ei omalla työllämme tai rakkaudellamme ansaittu, vaan ilman töitä ja ennen rakkautta saatu uskon kautta armosta evankeliumin tuomana. Ja samoin kuin Kristus Jumalana ollessaan on tullut ihmiseksi meitä palvellakseen, samoin teemme mekin hyvää ja rakastamme lähimmäistämme, jos olemme ensin tulleet uskon kautta hurskaiksi, synnit-

tömiksi, eläviksi, autuaiksi ja Jumalan lapsiksi. Tämä olkoon kylläksi puhuttu spitaaliseen saadusta merkistä.

Toinen esimerkki, sadanpäämiehestä, on aivan edellisen kaltainen, mitä **uskoon** ja **rakkauteen** tulee. Tällä sadanpäämiehelläkin, näet, oli sydämellinen luottamus Kristukseen eikä hänkään muuhun silmiään käännä kuin Kristuksen hyvyteen ja armoon, muutoin ei hän suinkaan olisi kääntynyt hänen puoleensa eikä lähettänyt hänelle sanaa, kuten Luukas 7: 3 kertoo. Ei hänellä olisi ollut tällaista rohkeata luottamustakaan, ellei hän ennakolta olisi kuullut Kristuksen hyvydestä ja armosta, joten siis tässäkin evankeliumi on alkuna ja vaikuttimena hänen luottamukseensa ja uskoonsa. Tästä saamme uudestaan sen opetuksen, että evankeliumista pitää aljettaman ja sitä uskottaman eikä mitään ansioita tai töitä silmällä pidettämän, kuten tämäkään sadanpäämies ei mihinkään ansioonsa tai työhönsä vetoa, vaan turvautuu ainoastaan Kristuksen hyvyteen. Näemme siis, kuinka kaikki Kristuksen työt antavat meille esimerkin evankeliumista, uskosta ja rakkaudesta. Myöskin näemme tässä esimerkin rakkaudesta, sillä Kristus tekee hänelle ilmaiseksi ja tavoittelematta mitään voittoa ja lahjaa, kuten edellä on sanottu.

Sitä paitsi antaa sadanpäämieskin esimerkin rakkaudesta, sillä hän pitää palvelijansa asian omanaan, samoin kuin Kristus on meidän asiamme omakseen ottanut, ja tekee tämän hyvän työn palvelijalleen ilmaiseksi ainoastaan häntä auttaakseen, koska Luukas sanoo 7: 2 sadanpäämiehen tehneen tämän sen vuoksi, että hän **piti paljon** tästä palvelijasta. Hän aivan kuin sanoisi: rakkaus ja mieltymys palvelijaa kohtaan vaikutti, että hän havaitsi tämän hädän ja ryhtyi toimeen. Samoin tehkäämme mekin ja olkaamme varuillamme, vaikka emme huomaakaan lähimmäisemme hätää. Tämä olkoon puhuttu noista kahdesta

esimerkistä; nyt tahdomme tutkistella muutamia kohtia tekstistäkin.

2.

Vaikka spitaalinen rukouksensa niin rajoittaa, että sanoo: **Herra, jos sinä tahdot, niin sinä voit minun puhdistaa**, niin ei tule sitä niin ymmärtää, kuin hän olisi epäillyt Kristuksen hyvyttä ja armoa, sillä eihän se olisi mitään uskoa ollut, vaikka kohta olisi uskonutkin Kristuksen kaikkivaltiaaksi, kaikkivoivaksi ja kaikkietäväksi; sehän se on elävä usko, joka ei epäile, että Jumalan hyvä ja armollinen tahto on täyttää rukouksemme. Vaan näin se on ymmärrettävä: Usko ei epäile, että Jumalalla on hyvä tahto ihmistä kohtaan ja että hän ihmiselle kaikkea hyvää suopi, mutta se on epätietoista, onko usko sitä rukoillut ja pyytänyt, joka on meille hyvää ja hyödyllistä. Sen tietää ainoastaan Jumala. Sen vuoksi rukoilee usko niin, että se alistaa kaikki Jumalan armollisen tahdon alle eikä epäile Jumalan rukousta täyttävän, jos se vaan on hänelle kunniaksi ja meille hyödyksi, jollei taas, niin usko tietää Jumalan tahtovan olla suuresta armostaan antamatta, koska näkee sen rukoilijalle paremmaksi. Tästä huolimatta usko kuitenkin varmasti luottaa Jumalan armolliseen tahtoon ja pitää sen vahvana, joko hän sitten antaa tai ei, kuten P. Paavali Room. 8: 26 sanoo: **emmepä me tiedä mitään rukoilla, niinkuin tulis**, ja kuten hän Isämeidän rukouksessa käskää meidän asettaman Jumalan tahdon omamme edelle ja siitä rukoilemaan.

Tämä nyt on sitä, mitä usein olen sanonut, että meidän tulee **uskoa** ilman epäilystä ja Jumalan hyvyydelle määrää panematta, mutta **rukoilla** tulee taas meidän sillä ehdolla, että rukouksemme täyttäminen tuottaisi kunniaa hänelle, hänen valtakunnalleen ja tahdolleen, sekä ettemme aseta hänen tahdol-

leen mitään aikaa, paikkaa, määrää tai nimeä, vaan jätämme kaikki hänen vapaasti päätettäväkseen. Tästä syystä miellyttääkin spitaalisen rukous niin suuresti Herraa ja hän tulee heti kuulluksi. Jos, näet, alistamme rukouksemme hänen tahtonsa alle ja pyydämme, mikä hänen mieleensä on, niin ei hän puolestaan voi olla meille mieliksi tekemättä. Usko tekee hänet suosiolliseksi meitä kohtaan, ja tällöinen alistettu rukous saa aikaan, että Jumala antaa, mitä rukoilemme. – Minkätähden Kristus osoitti spitaalisen pappein luokse ja mitä se merkitsee, siitä puhutaan laveammalti saarnassa kymmenestä spitaalisesta.

Mutta kun Kristus sanoo: **En minä ole löytänyt senkaltaista uskoa Israelissa**, on näitä sanoja pohdittaissa oltu suuren huolen vallassa, ettei joko Kristus joutuisi valehtelijaksi tai Jumalan äiti ja apostolit tulisi halvemmiksi kuin tämä sadanpäämies. Vaikka nyt saattaisinkin selittää, että Kristus tässä puhuu Israelin kansasta, jonka keskuudessa hän oli saarnannut ja jonka luokse hän oli tullut, joten siis hänen äitinsä ja opetuslapsensa, jotka häntä seurasivat ja Israelin kansan luokse tulivat, erotettaisiin pois hänen varsinaisista sanankuulijoistaan, niin tahdon kuitenkin yksinkertaisesti pysyä Herran sanoissa ja ymmärtää ne siten, kuten ne kuuluvatkin. Tämän teen sen vuoksi, koska **ensiksi** ei ole ristiriidassa minkään uskonkappaleen kanssa, että tämän sadanpäämiehen uskolla ei ole vertaansa apostoleissa eikä Jumalan äidissä. Missä Kristuksen sanat eivät ilmeisesti vastusta uskonkappaleita, tulee ne käsittää sellaisina kuin ne kuuluvat, eikä niitä saa meidän selityksillämme kääntää ja vääntää ei minkään pyhän, eikä enkelin eipä itse Jumalankaan tähden, sillä hänen sanansa ovat itse totuus kaikkein pyhien ja enkelien ylitse.

Toiseksi teen näin sen vuoksi, että tuollaiset selitykset ja vääntelemiset lähtevät lihalli-

sesta mielestä ja hartaudesta, jossa ei arvostella Jumalan pyhiä Jumalan armon, vaan niiden oman persoonan, arvollisuuden ja suuruuden mukaan; se on vastoin Jumalata, joka arvostaa heidät aivan toisin, ainoastaan hänen heille suomiensa lahjojen mukaan. Hän ei esimerkiksi sallinut Johannes Kastajan milloinkaan tehdä mitään ihmetyötä, jommoisia kuitenkin moni pienempikin pyhä on tehnyt. Lyhyesti: Hän toimittaa usein pienien pyhien kautta, mitä hän ei suurten pyhien kautta toimita. Kahdentoista vuotiaana piiloutui hän äitiään, joka tietämättömänä sai harhailla. Pääsiäispäivänä ilmestyi hän Maaria Magdalenalle, Joh. 20: 14, ennen kuin äidillensä ja opetuslapsilleen. Hän puhutteli niin ystävällisesti samarialaista vaimoa, Joh. 4: 7, ja tuota huoruudesta kiinni otettua, Joh. 8: 10, ettei hän ystävällisemmin koskaan puhutellut äitiäänkään. Niinpä myös Pietarin langetessa ja kieltäessä pysyy ristiinnaulittu ryöväri lujana uskossaan.

Tällä ja samankaltaisilla ihmeillä osoittaa hän, ettei hän salli meidän arvostella hänen Pyhää Henkeänsä hänen pyhistään, ja ettei meidän tule tuomita persoonan jälkeen. Hän tahtoo vapaasti jaella lahjojansa oman mielensä mukaan (1 Kor. 12: 11), eikä kuten me hyväksi katsomme. Vieläpä hän Joh. 14: 12 sanookin itsestään: **Joka uskoo minun pääl- leni, ne työt kuin minä teen, hän on myös tekävä, ja suurempia kuin ne ovat, on hän tekävä.** Tämä kaikki tapahtuu sen vuoksi, ettei kukaan pitäisi itseänsä toistaan parempana, ettei kukaan korottaisi toista pyhää toista korkeammalle eikä perustaisi lahkokuntia, vaan antaisi heidän kaikkien olla saman arvoisia Jumalan armossa, vaikka he lahjoissa olisivatkin erilaisia. Hän tahtoo pyhän Stefanin kautta saada aikaan, mitä ei Pietarin kautta tee, ja Pietarin kautta, mitä ei äitinsä kautta toimita, jotta yksin olisi se, joka kaikki kai-

kessa vaikuttaa tahtonsa mukaan ilman erotusta persooniin nähden.

Siis on tässäkin asia ymmärrettävä niin, ettei hän saarnaamisensa aikana ollut sellaista uskoa löytänyt, ei äidissänsä eikä apostoleissa, ja ratkaisemattomaksi jääköön, onko hän sitten ennen tai myöhemmin äidissään, apostoleissa tahi joissakuissa kuissa löytänyt suoremman uskon. Saattaapa kyllä niinkin olla että hän siittämisen ja synnytyksen aikana antoi äidillensä suuren uskon, joka sen perästä ei ilmennyt tai ainakin harvoin ilmeni niin suurena, ja jonka hän joskus antoi vaipua, kuten teki kolmeksi päiväksi äidiltään piiloutuessaan, Luukk. 2:, ja kuten hän tekee kaikille pyhil- lensäkin. Ellei hän näin tekisi, paisuisivat kai- keti pyhät röyhkeiksi ja tekisivät itsestään epäjumalia, tai tekisimme me heistä sellaisia pitäen enemmän silmällä heidän persoonaansa kuin Jumalan armoa.

Huomaa nyt tästä, minkälaisia houkkioita me olemme ja kuinka taitamattomia ymmärtämään Jumalan töitä ja ihmeitä, me, jotka kristittyä rahvasta niin ylönkatsomme, että luulemme ainoastaan piispan hiipoilla ja oppineilla olevan tietoa Jumalan totuudesta ja kykyä sitä tutkimaan vaikka Kristus tässä korottaa tämän pakanan hänen uskonsa vuoksi kaikkein opetuslastensa yli. Tämä tulee siitä, että me riipumme persoonissa ja säädyissä emmekä Jumalan sanassa ja armossa. Sen vuoksi joudummekin persoonien ja säätyjen keralla kaikkinaiseen eksymykseen ja sanomme sitten, että kristillinen kirkko ja kirkollis- kokoukset ovat sellaista päättäneet, jotka muka Pyhän Hengen johdattamina eivät voi erehtyä. Sillä aikaa oleskelee Kristus ylönkatsottujen parissa ja antaa persoonain ja kokousten mennä helvettiin. Huomaa sen vuoksi tarkoin, kuinka Kristus tässä korottaa tämän pakanan osoittaen sen kautta selvästi että Hannaksen, Kaifaksen ja kaikkien pappien, oppineitten ja

pyhiin olisi kohtuuden mukaan ollut syytä mennä tämän pakanan kouluun, ja ettei voinut puhettakaan olla siitä, että heissä olisi ollut miehiä hänestä mitään päättämään tahi säättämään. Jumala antaa suurelle pyhälle vähäisen uskon ja pienelle suuren, jotta aina itse kukin nöyryydessä pitäisi toisensa parempana kuin itsensä, Filipp. 2: 3.

3.

Herra, en ole minä mahdollinen, että sinä tulet minun kattoni ala. Tämän pakanan suuri usko tulee näkyviin siinä, että hän tietää, kuinka autuus ei riipu Kristuksen läsnäolosta, josta ei apua olekkaan, vaan perustuu hänen **sanaansa** ja **uskoon**. Tätä eivät apostolit vielä tietäneet, kukaties ei hänen äitinsäkään, vaan ne turvautuivat lujasti hänen ruumiilliseen läsnäoloonsa, josta he eivät mielellään luopuneetkaan, Joh. 16: 6, eivätkä siis uskaltaneet yksistänsä hänen paljaaseen sanaansa. Mutta tämä pakana tyytyy niin täydellisesti hänen sanaansa, ettei hän edes halua hänen läsnäoloansa, johon hän ei mielestänsä ole mahdollinenkaan. Sitä paitsi hän vertauksella todistaa tällaisen vahvan uskonsa sanoen: Minäkin olen ihminen ja voin yhdellä sanalla saada alamaisten kautta aikaan, mitä tahdon; etkö sitten sinä saisit sanallasi aikaan, mitä haluat, koska tiedän ja sinä sen todistatkin, että terveys ja sairaus, kuolema ja elämä ovat sinulle kuuliaisista, kuten palvelijani minulle? Sentähden **paranikin hänen palvelijansa sillä hetkellä** tämän uskon voimasta.

Ja koska tässä aika ja evankeliumi tarjoaa tilaisuuden, täytyy meidän hiukkasen puhella **vieraasta uskosta ja sen voimasta**, koska monet sillä päättään vaivaavat etenkin nuorten lasten vuoksi, joiden arvellaan kasteessa tulevan autuaiksi ei oman vaan vieraan uskon kautta, kuten tässä tämä palvelija paranee ei oman vaan herransa uskon avulla. Tätä asiata

emme vielä ole koskaan käsitelleet, jonka vuoksi tahdomme vastaisten vaarojen ja eksytysten varalle, niin paljon kuin meillä kykyä on, asiata selittää.

Ensiksi täytyy meidän lujasti ja varmasti pysyä sillä pohjalla, ettei kukaan tule autuaaksi toisten uskon tai vanhurskauden kautta, vaan omansa; toisaalta taas ei voida ketään tuomita toisen epäuskon tai synnin vuoksi, vaan hänen oman epäuskonsa perustuksella, kuten evankeliumi Mark. 16: 16 selvästi ja selkeästi vakuuttaa: **Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi, mutta joka ei usko, se kadotetaan**, ja Room. 1: 17: **Vanhurskaan pitää elämän uskosta**, ja Joh. 3: 16, 18: **Jokainen kuin uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman. Joka hänen päällensä uskoo, ei häntä tuomita, mutta joka ei usko, se on jo tuomittu.** Nämä sanat selvästi ja suoraan julistavat, että jokaisen täytyy itse puolestansa uskoa, eikä voida ketään auttaa vieraalla uskolla ilman omaa uskoa. Näistä lauseista ei saa poiketa eikä niitä saa kieltää, olkoon kysymyksessä mikä tahansa, ja ennen koko maailma hukkukoon, kuin Jumalan totuutta muutettaisiin. Ja vaikka jotain näennäistä tätä vastaan esitettäisiin, jota et voisi vääräksi todistaa, niin tulee sinun ennemmin tunnustaa, ettet asiata ymmärrä vaan jätät sen Jumalan ratkaistavaksi, kuin hyväksyisit mitään vastoin näitä selviä lauseita. Käyköön pakanoitten, juutalaisten, turkkilaisten, pienten lasten ja kaikkien mitä käyneeikin, näiden sanojen pitää ja täytyy saada olla oikeassa ja tosia.

Nyt kysytään, minne pienet lapset joutuvat, joilla ei vielä ole mitään ymmärrystä, ja jotka eivät itse puolestansa voi uskoa, koska Room. 10: 17 on kirjoitettuna: **Usko tulee kuulosta, mutta kuulo Jumalan sanan kautta.** Pienet lapset nyt eivät kuule eivätkä ymmärrä Jumalan sanaa, joten heillä ei voi olla

mitään omaa uskoakaan. Tähän kysymykseen ovat korkeakoulujen viisastelijat ja paavin lauma sepitelleet seuraavan vastauksen: Pienet lapset kastetaan ilman omaa uskoa, nimitäin seurakunnan uskon varaan, jonka kummit kasteessa tunnustavat; sen perustuksella annetaan lapsille kasteessa kasteen voimasta ja vaikutuksesta synnit anteeksi ja heihin vuodatetaan armon kautta oma usko, niin että uusi lapsi syntyy vedestä ja Pyhästä Hengestä.

Mutta jos kysytään perustusta sellaiseen vastaukseen ja missä siitä Raamatussa puhutaan, niin havaitaan se pimeäksi savupatsaaksi, tai osoittavat he meille tohtorinhattuaan sanoen: Me olemme korkeasti oppineita tohtoreita, ja koska me niin sanomme, on se oikein, eikä siinä pitempiä puheita tarvita. Samoin ei kaikella heidän muullakaan opillaan ole mitään muuta perustusta kuin heidän omat unelmansa ja mietteensä. Ja kun he parhaisiin varuksiinsa pukeutuvat, niin paiskaavat he esiin jonkun tukasta vedetyn lauseen P. Augustiinuksesta tai jostain muusta pyhästä isästä. Mutta tämä ei riitä meille sellaisessa asiassa, joka koskee sielujen autuutta, sillä sekä he että kaikki pyhät isät ovat ja ovat olleet ihmisiä. Kuka minua nyt takaa ja vakuuttaa, että he ovat olleet oikeassa? Kuka siihen uskaltaisi ja sen perustuksella voisi kuolla, koska he puhuvat sitä ilman Raamattua ja Jumalan sanaa? Pyhät sinne ja pyhät tänne; jos asia koskee minun sieluni ijankaikkista kadotusta tai autuutta, en minä voi luottaa kaikkiin enkeleihinkään enkä pyhiin, puhumattakaan yhdestä tai kahdesta pyhästä, ellei minulle osoiteta Jumalan sanaa.

Näiden valheiden johtamina ovat he niin synkkään pimeyteen eksyneet, että ovat opettaneet ja pitävät vieläkin totena sakramenteilla olevan sellaisen voiman, että vaikei sinulla olisikaan uskoa, kun otat sakramentin vas-

taan etkä vaan ole aikeessa tehdä syntiä, niin saavutat kuitenkin armon ja syntein anteeksi saamisen ilman mitään uskoa. Tämän ovat he edellisestä mielipiteestä johtaneet arvellessansa, että pienet lapset muka ilman uskoa, ainoastaan kasteen vaikutuksesta ja voimasta, saavat armon, kuten he uneksivat. Näin aljettuaan sovittavat he tämän vanhoihinkin ja kaikkiin ihmisiin ja loruilevat tuota kaikkea omasta päästään, joten he vallan mestarillisesti juurittavat pois kristillisen uskon, tekevät sen tyhjäksi ja tarpeettomaksi saadakseen ainoastaan omat työmme sakramenttien voimalla tarpeellisiksi. Tästä olen kylliksi kirjoittanut puhuessani Leo paavin bullan johdosta kaikkien uskonkappaleiden perustuksesta ja syystä.

Pyhät vanhat isät ovat kuitenkin hiukan paremmin tästä puhuneet, vaikk'eivät tosin kyllin selvästi. He eivät haastele tällaisesta sakramenttien keksitystä voimasta, vaan päättelevät, että pienokaiset kastetaan kristillisen seurakunnan uskoon. Mutta koska he eivät itse perusteellisesti selitä, kuinka tällainen kristillinen usko tulee pienokaisten hyväksi, saavatko he täten oman uskon, vai kastetaanko heidät näin ainoastaan kristillisen uskon varalle ilman omaa uskoa, niin lähtevät viisastelijat liikkeelle, selittävät pyhäin isäin sanat siten, että lapset ilman omaa uskoa kastettuina saavuttavat kuitenkin armon ainoastaan kristillisen kirkon uskossa. He näet ovat uskon vihollisia; missä ikänä voivat, siinä ovat he aina vaan töitä korottamassa ja uskoa alas painamassa ajattelematta ensinkään, että pyhät isät ovat mahdollisesti erehtyneet tai he itse isiä väärin käsittäneet.

Kavahda tällaista myrkyä ja eksytystä, vaikka sen kaikki isät ja kirkolliskokoukset olisivat oikeaksi hyväksyneet, sillä se ei pidä paikkaansa eikä sillä ole mitään perustusta Raamatussa, vaan se on paljasta ihmisten mie-

telmää ja unelmaa. Sen lisäksi on se ilmeisesti ristiriidassa edellä olevan peruslauseen kanssa, jossa Kristus sanoo: **Joka uskoo ja kastetaan** j. n. e., josta saadaan lyhyeksi päätökseksi: Kaste ei auta ketään, eikä sitä tule kenellekään antaa, joka ei omasta puolestaan usko, kuten Augustiinus itsekin sanoo: **Non sacramentum justificat, sed fides sacramenti**: sakramentti ei vanhurskauta, vaan sakramentin usko.

Pitsi näitä on muutamia muita, esimerkiksi niin sanotut Waldolais-veljekset, joiden mielestä jokaisen täytyy itse puolestaan uskoa ja omalla uskollaan ottaa vastaan kaste tai sakramentti; ellei näin ole asia, niin ei kasteesta tai sakramentista ole mitään hyötyä. Tähän saakka he ovatkin oikeassa. Mutta kun he siitä huolimatta kastavat pienokaisia lapsia, joilla he eivät kuitenkaan sano mitään omaa uskoa olevan, niin on tämä pyhän kasteen pilkkaamista ja Jumalan toisen käskyn rikkomista, koska he tarpeettomasti, tietten ja tahallisesti turhaan käyttävät Jumalan nimeä ja sanaa. Eivät he asiasta silläkään selityksellä selviä, että sanovat kastavansa lapsia näiden vastaisen uskon varalle, kunnes heille ymmärrystä karttuu. Uskon pitää löytymän jo ennen tai ainakin kasteessa, sillä muutoin ei lapsi pääse vapaaksi synnistä ja perkeleestä.

Jos nyt heidän mielipiteensä olisi oikea, olisi paljasta valhetta ja ilvettä kaikki se, mikä lapselle kasteessa tehdään. Kastaja näet kysyy, uskooko lapsi, johon lapsen puolesta vastataan ”uskon”; tahtooko hän tulla kastetuksi, johon myös hänen puolestaan suostutaan. Nyt ei kuitenkaan ketään lapsen asemasta kasteta, vaan se itse kastetaan: Sen vuoksi täytyy sen myöskin itse uskoa tai sitten kummien valhetella sanoessaan lapsen puolesta: minä uskon. Sitten vielä kastaja lukee lapsen uudesta-syntyneen, saaneen synnit anteeksi ja olevan vapahdettu perkeleen vallasta; mer-

kiksi siitä pukee hän lapsen valkeaan paitaan ja käsittelee häntä kaikin puolin uutena pyhänä Jumalan lapsena. Tämän kaiken täytyy olla petosta, ellei lapsella omaa uskoa olisi, ja parempi olisi olla yhtäkään lasta kastamatta, kuin tuolla tavalla ilvehtiä ja leikitellä Jumalan sanan ja sakramentin kanssa, ikäänkuin Jumalamme olisi jokin epäjumala tai narri.

Ei siitäkään ole apua, että he puhuvat erikseen **kolmenlaisesta Jumalan valtakunnasta**, joista ensimmäinen olisi **kristillinen seurakunta**, toinen **ijankaikkinen elämä** ja **kolmas evankeliumi**, ja sitten sanovat lapset kastettavan Jumalan valtakuntaan ensimmäisessä ja kolmannessa merkityksessä, toisin sanoen: heitä ei kasteta, jotta he sen kautta tulisivat autuaiksi ja saisivat synnit anteeksi, vaan he otetaan kristikunnan yhteyteen ja saatetaan evankeliumiin. Kaikki tämä ei mitään todista, vaan on heidän omaa sepustustaan. Eihän, näet, se ole taivaan valtakuntaan tulemista, että päästään kristittyjen pariin ja kuullaan evankeliumia, jota pakanatkin voivat tehdä kastetta saamattakaan. Ei sitä myöskään voida sanoa taivaan valtakuntaan **tulemiseksi**, vaikka puhuisit taivaan valtakunnasta ensimmäisellä, toisella tai kolmannella tavalla, kuten vaan tahdot, vaan se on taivaan valtakunnassa **olemista**, jos minä olen kristikunnan elävä jäsen enkä ainoastaan kuule vaan myöskin uskon evankeliumia. Muutoinhan olisi ihminen taivaan valtakunnassa, aivan kuin kristittyjen keskuuteen viskattu pölkky tai möhkäle, jommoisena perkelekin on heidän keskellään. Tämä ei siis kelpaa mihinkään.

Tästä seuraisi myöskin, että kristillisessä seurakunnassa olisi kahdenlaista kastetta, toinen tietysti lapsille toinen vanhoille, vaikka kuitenkin Paavali Ef. 4: 5 sanoo: **Yksi Herra, yksi usko, yksi kaste**. Ellei, näet, kaste vaikuta ja anna lapsille samaa kuin vanhoillekin, niin ei se myöskään ole sama kaste, eipä se

ole ollenkaan mikään kaste, vaan kasteen pilkka ja irvikuva, koska ei muuta kastetta ole kuin autuaaksi tekevä. Missä nyt tiedetään tahi luullaan, ettei kaste tee autuaaksi, älköön siellä kastettako. Mutta jos kastetaan, ei silloin kuitenkaan kristillistä kastetta anneta, koska sen ei uskota vaikuttavan oikean kasteen tavalla, joten se onkin aivan toinen ja outo kaste. Olisi sentähden melkein tarpeellista, että Waldolais-veljekset kastaisivat itsensä uudestaan, kuten muutoinkin menettelevät meikäläisten kanssa, sillä he eivät ainoastaan ole saaneet kastetta ilman uskoa, vaan vastoin uskoa, ja toimittavat siis Jumalan pilkaksi ja häväistykseksi toista outoa ja epä-kristillistä uskoa.

Ellemme nyt paremmin voi tähän kysymykseen vastata ja todistaa, että pienokaiset lapset uskovat ja että heillä on oma usko, niin on minun uskollinen neuvoni ja ratkaisuni se, että mitä pikemmin sen parempi lakattaisiin yhtäkään lasta kastamasta, jotta emme aivan turhanpäiväisellä ilveilyllä ja hulluttelemisella pilkkaisi ja loukkaisi Jumalan korkeasti ylistettävää majesteettiä. Sen vuoksi sanomme ja päätämme näin: Lapset itse uskovat kasteessa ja heillä on oma uskonsa, jonka Jumala heissä vaikuttaa saapuvilla olevien kummien esirukousten kautta ja sen kautta, että nämät tuovat lapsen kasteelle kristillisen seurakunnan uskossa. Tämän verran merkitystä tunnustamme vieraalle uskolle, ei kuitenkaan niin ymmärtäen, että kukaan sen kautta tulisi autuaaksi, vaan että hän sen kautta tuon vieraan uskon esirukouksen ja avun vaikutuksesta voi Jumalalta saada itse oman uskon, jolla hän autuaaksi tulee.

Samoin käypi myöskin minun luonnollisessa elämässäni ja kuolemassani. Jos minun pitää elämän, täytyy minun itse tulla syntyneeksi eikä kukaan voi minun puolestani syntyä, jotta sen kautta elämän saisin. Mutta äiti

ja kättilö voivat elämänsä kautta olla apuna syntymiseeni, jotta minäkin siten eläisin. Samoin jos minun pitää kuoleman, täytyy minun itseni kuolemaa maistaa, enkä minä voi kenenkään kuoleman vuoksi henkeäni menettää. Mutta toisen kuolema voi kyllä olla aiheena omaan kuolemaani, jos esimerkiksi siitä peljästyin, jos kuollut kaatuessaan päälleni musertaa tai tukeuttaa minut tai saattaa minun tarttumukseen. Samoin ei kukaan voi puolestani mennä helvettiin, mutta kyllä saattaa toinen vietellä minut eksyttävällä opilla ja elämällä, joten itse joudun kadotukseen oman eksytykseni kautta, johon toinen on minun saattanut villityksellään. Samoin ei kukaan voi minun puolestani mennä taivaaseen, mutta toinen voi kyllä saarnaamalla, opetuksella, hallituksella ja rukouksella auttaa minua Jumalalta sellaista uskoa saamaan, jonka kautta pääsen taivaan valtakuntaan. Eikä tämä sadanpäämies parantunut palvelijansa taudista, mutta hän sai kuitenkin niin paljon aikaan, että hänen palvelijansa tuli terveeksi.

Siis sanomme mekin tässä, ettei lapsia kasteta kummien tai seurakunnan uskossa, vaan kummien ja kristikunnan usko rukoilee ja tuottaa heille oman uskon, jossa he puolestansa uskovat ja kastetaan. Tähän on meillä voimallisia ja lujia Raamatun lauseita Matt. 19: 13–15, Mark. 10: 13, 14, Luukk. 18: 15, 16, joiden mukaan muutamat toivat lapsia Herran Jeesuksen tykö, että hän heihin rupeisi, ja opetuslapset kielsivät heitä tästä. Silloin nuhteli hän opetuslapsiansa, **otti lapset syliinsä ja siunasi heitä sanoen: Senkaltaisten on Jumalan valtakunta.** Tämmöisiä lauseita ei kukaan voi meiltä ottaa pois eikä niitä hyvällä perustuksella kumota. Tässähän luetaan, ettei Kristus tahdo kieltää tuomasta lapsia tykönsä, vieläpä siihen kehoittaakin, siunaa heitä ja antaa heille taivaan valtakunnan. Tämä tulee meidän tarkasti muistaa.

Tämä on kirjoitettu epäilemättä luonnollisista lapsista, eikä se selitys sovi Kristuksen sanoille, kuin olisi hän tarkoittanut hengellisiä lapsia, jotka nöyrydestä ovat pieniä, sillä Luukas käyttää tässä sanaa **infantes**, joka merkitsee ruumiillisesti pieniä lapsia. Näitä hänen siunauksensa kohtaa ja näiden hän sanoo taivaan valtakunnan olevan. Mitäpä tähän sanoisimme? Jos sanomme lapsilla ei oleen mitään omaa uskoa, niin ovat edellä mainitut lauseet vääriä: **Joka ei usko, hän on jo tuomittu** j. n. e., joten Kristuskin valehtelisi tai laskisi leikkiä sanoessaan heidän olevan taivaan valtakunnan eikä puhuisi täydellä todella oikeasta taivaan valtakunnasta. Selitä nyt nämä sanat kuinka tahdot, jää meille kuitenkin päätökseksi, että lapsia on tuotava Kristuksen tykö eikä tätä kiellettävä. Ja kun he on hänen luokseen tuotu, pakottaa hän meitä tässä uskomaan, että hän heitä siunaa ja antaa heille taivaan valtakunnan, kuten hän teki näille lapsille. Meidän ei siis sovi millään muotoa muuta tehdä ja uskoa, niin kauvan kuin nämä sanat pitävät paikkansa: **Sallikaat lasten tulla minun tyköni, älkäätki kieltäkö heitä.** Yhtä hyvällä syyllä sopii meidän uskoa, että jos lapset hänen luokseen tuodaan, hän ottaa heidät syliinsä, panee kätensä heidän päällensä, siunaa heitä ja antaa heille taivaan valtakunnan, niin vauvan kuin se kertomus totena pysyy, että hän nuot hänen tykönsä tuodut lapset siunasi ja antoi heille taivaan valtakunnan. Kuka voi tästä tekstistä muuta ajatella? Kuka rohkenisi olla päästämättä lapsia kasteeseen tai olla uskomatta, että hän siunaa heitä, kun ne sinne tulevat.

Nyt on hän kasteessa lapsia yhtä lähellä, kuin eläissäänkin oli, sen me kristityt varmaan tiedämme, jonka vuoksi emme uskalla lapsilta kastetta kieltää. Emme myöskään saa epäillä, että hän siunaa heitä kaikkia, jotka hänen luokseen tulevat, kuten näille te-

ki. Näin ei nyt jää tässä muuta jällelle kuin niiden hartaus ja usko, jotka lapsia hänen tykönsä toivat. Tämän tuomisensa kautta saavat he aikaan ja ovat apuna siinä, että lapset tulevat siunatuiksi ja saavat taivaan valtakunnan, joka ei olisi mahdollista, ellei heillä puolestaan olisi omaa uskoa, kuten sanottu on. Siis sanomme tässäkin, että lapset kyllä vieraan uskon ja toimenpiteen kautta tuodaan kasteeseen, mutta sinne tultua ja papin tai kastajan toimittaessa heille tehtävänsä Kristuksen puolesta, siunaa Kristus heitä ja antaa heille uskon ja taivaan valtakunnan, sillä papin sanat ja teot ovat itse Kristuksen sanoja ja tekoja.

Tätä tukee myöskin P. Johannes 1 Epist. 2: 14 sanoessaan: **Minä kirjoitan teille isät, minä kirjoitan teille nuorukaiset, minä kirjoitan teille lapsukaiset.** Ei hän tyydy siihen, että hän kirjoittaa nuorukaisille, hän kirjoittaa lapsukaisillekin, lisäten vielä, että hekin **ovat tunteneet Isän.** Tästähän onkin surannut, että apostolit kastoivat lapsiakin päättäen siis heidän uskovan ja tuntevan Isän, aivan kuin olisivat ymmärrykseen tulleet ja voineet lukea. Jos taas joku sanalla **lapsukaiset** tahtoisikin käsittää vanhoja, koska Kristus välistä näin puhuttelee opetuslapsiaan, niin hän kuitenkin varmasti puhuu tässä niistä, jotka ovat nuorukaisia nuoremmat, joten hän siis puhuu siitä nuorisosta, joka on alle viidentoista tai kahdentoista vanhaa, erottamatta ketäkään ihan ensimmäiseen elinvuoteen saakka, joita kaikkia sanotaan lapsiksi.

Mutta me tahdomme kuitenkin tarkastella syytä, minkä vuoksi he eivät pidä lapsia uskoavaisina. He sanovat: Koska lapset eivät ole päässeet ymmärrykseen, eivät he voi kuulla Jumalan sanaa; ellei taas Jumalan sanaa kuulla, ei mitään uskoa voi olla, Room. 10: 17 mukaan: **Usko tulee kuulosta, mutta kuulo Jumalan sanan kautta** j. n. e. Sanoppas minulle, onko tuokin kristillistä puhetta ratkaista

tällä tavoin Jumalan töitä oman päämme jälkeen? Lapset eivät ole tulleet ymmärrykseen, sentähden eivät muka saata uskoa? Kuinkahan, jos sinä samaisen järjen kautta jo olisit uskosta joutunut pois ja lapset järjettömyytensä turvin uskoon päässeet? Rakkaani, mitä hyvää on järjestä uskolle ja Jumalan sanalle? Eikö se juuri ole se, joka kiivaimmin taistelee uskoa ja Jumalan sanaa vastaan, niin ettei kukaan sen avulla voi uskoon tulla eikä Jumalan sanaa kärsiä. Senhän pitää tulla sokaistuksi ja häpeään saatetuksi, niin että ihmisen täytyy sille kuolla ja tulla narrin kaltaiseksi, jopa järjettömäksi ja ymmärtämättömäksi kuin mikään lapsukainen, jos hän vaan aikoo tulla uskovaiseksi ja saada Jumalan armon, kuten Kristus Matt. 18: 3 sanoo: **Ellette käänny ja tule niinkuin lapset, niin ette suinkaan tule sisälle taivaan valtakuntaan.** Kuinka usein Kristus teroittaakaan meidän mieleemme, että meidän täytyy tulla lapsiksi ja narreiksi, ja tuomitsee meidän järkemme?

Sano sitten vielä minulle, mitä järkeä lieenee niillä lapsilla ollut, joita Kristus otti syliinsä ja siunasi ja joille omisti taivaan valtakunnan? Eivätkö hekin vielä olleet järkeä vailla? Miksi käskee hän heitä tuotavaksi työkönsä ja siunaa heitä? Missä on heillä sellainen usko, joka tekee heidät taivaan valtakunnan lapsiksi? Vieläpä juuri sen vuoksi, että he ovat järjettömiä ja vähämielisiä, ovat he kelloisemmat uskoon kuin vanhat ja ymmärtäväiset, joilla järki on aina esteenä eikä tahdo tunkea suurta päätänsä ahtaasta portista sisälle. Uskosta ja Jumalan töistä puhuttaessa ei saa katsoa järkeä eikä sen töitä. Tässä vaikuttaa yksin Jumala, ja järki on tässä kuollut, sokea ja tässä työssä vastaanhangoitteleva pölkky, joten paikkaansa pitää Raamatun saarna: **Herra on ihmeellinen pyhissänsä**, Ps. 4: 4 ja Jes. 55: 9: **Niin paljon korkeampi kuin taivas on maata, niin ovat myös minun tie-**

ni korkeammat teidän teitänne ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne.

Mutta koska he niin ankarasti järkeen ve-toavat, täytyy meidän ahdistaa heitä omalla viisaudellaan. Sano minulle, minkä tähden kastat ihmisen, kun hän on järkeen varttunut? Jos sinä vastaat, että hän kuulee ja uskoo Jumalan sanan, niin minä kysyn, kuinka sen tiedät? Sinä tietysti vastaat sen tietäväsi hänen suunsa tunnustuksesta. Mutta minäpä sanon, että hän saattaa valhetella ja pettää. Ethän sinä voi katsoa hänen sydämeensä. No katsos nyt, sinä et kasta millään muulla perustuksella, kuin mitä kastettavan ulkonainen ihminen todistaa. Siis olet sinä epävarma hänen uskostaan ja pakotettu ajattelemaan, että ellei tuolla nyt sisällisesti ole sydämessä enempää kuin ulkomuodosta voi päättää, niin ei häntä auta kuuleminen, ei tunnustus eikä usko, joka kenties on paljas väärä luulo, eikä oikea usko. Millä perustuksella sitten sanot kasteeseen tarvittavan ulkonaista kuulemista ja tunnustusta? Kellä sitä ei ole, ei häntä pidä kastettaman, kellä sitä on, kastettakoon, ja kumminkin täytyy sinun itsesi tunnustaa, että tuollainen kuuleminen ja tunnustus on epävarma eikä sitä paitsi riittävä syykään kasteen saamiseen. Mil-le perustukselle sinä siis kastat? Mitä perustusta sinä hapuilet, kun teet kasteen tuollaisen epäilyksen alaiseksi?

Eikös asia ole niin, että sinun täytyy tässä tunnustaa ja sanoa, ettei sinun tarvitse mitään muuta tehdä eikä tietää, kuin kastaa sinun luoksesi kastettavaksi tuotu, joka kastetta pyytää. Täytyyhän sinun uskoa tahi jättää Jumalan haltuun hänen ratkaistavakseen, uskooko kastettava sisällisesti vai eikö; näin tehden olet syytön ja kastat oikein. Miksi et tahdo näin tehdä lapsille, joita Kristus käskee tuoda työkönsä ja tahtoo siunata, vaan vaadit ennakoita ulkonaista kuulemista ja tunnustusta, jonka kuitenkin itse tunnustat epävarmaksi ja kastet-

tavalle riittämättömäksi kasteen perusteeksi. Näin sinä vaan epävarman ulkonaisen kuulemisesi tähden hylkää Kristuksen selvät sanat, joissa hän käskää lapsia tuoda tykönsä.

Sanoppas minulle vielä, missä oleskelee kristinuskovaisen järki hänen nukkuissaan, sillä eihän usko ja Jumalan armo häntä milloinkaan jätä? Jos tässä usko voi **pysyä** ilman järjen apua, niin ettei järki sitä voi huomata, miksi ei se myöskin voisi **alkaa** lapsessa, ennen kuin järki siitä mitään tietää? Samoin voisın sanoa kaikistakin tilaisuuksista, joissa kristitty elää, jotain työskentelee tai puuhaa, ettei hän havaitse uskoansa eikä järkeänsä, vaikka usko ei siltä hänestä luovu. Jumalan työt ovat salaiset ja ihmeelliset, milloin ja missä hän tahtoo, ja toisaalta myöskin kyllin ilmeiset, milloin ja missä hän tahtoo, niin että tämmöisten asiain ratkaiseminen on meille liian korkea ja syvä.

Koska hän nyt tässä kieltää estämästä lasten tuomista hänen luokseen, jotta hän heitä siunaisi, eikä meitä vaadita tietämään, minkälainen uskon laita sisällisesti on, ja koska ei kastettavan ulkonainen kuuleminen ja tunnus- tus ole riittävä, niin jääkööt muut tutkimiset pois, siinä on kastajalle kylläksi, että hän kuulee niiden tunnustuksen, jotka omasta tahdostaan kasteelle tulevat. Täten emme anna sakramenttia vastoin omaatuntoamme niille, joista ei mitään hedelmää ole toivottavissa. Mutta kun he omaatuntoamme vakuuttavat vilpittömyydestään pyynnöllään ja tunnustuk- sellaan, niin että voimme antaa heille kasteen armoa tuottavana sakramenttinä, niin olemme syyttömät. Jumala sitten päättäköön, onko heidän uskonsa oikea vai eikö. Me emme kuitenkaan ole antaneet sitä hyödyttömänä asia- na, vaan omassatunnossamme vakuutettuina, että se on hyödyksi oleva.

Tätä kaikkea puhun sen vuoksi, ettei kas- tettaisi niin umpimähkää kuin nuo tekevät,

jotka tieten ja tahtoen toimittavat kasteen pi- täen sitä aivan joutavana ja hyödyttömänä. Näinhän nuo kastajat tekevät syntiä, sillä he tietensä käyttävät turhaan Jumalan sakramen- tia ja sanaa tai ainakin ovat sitä mieltä omas- satunnossaan, ettei se mitään voi aikaan saada. Mutta tämäkin on aivan kelvotonta sakramen- tin käsittelemistä ja Jumalan kiusaamista ja häpäisemistä. Tämä ei ole sakramentin anta- mista, vaan sen pilkkana pitämistä. Jos taasen kastettava valehtelee eikä uskokaan, niin olet sinä kuitenkin oikein tehnyt ja antanut hänelle oikean sakramentin sillä hyvällä omallatun- nolla, että siitä on hyötyä oleva.

Mutta niiden usko, jotka itsestään eivät tu- le vaan tuodaan, kuten Kristus käskää lapsia tuomaan tykönsä, jätä sen arvosteltavaksi, jo- ka on heitä käskenyt tuomaan, ja kasta heitä sen käskyn perusteella ja sano: Herra, koska sinä tuot heidät tähän ja käsket kastamaan, niin totisesti itse heidän puolestaan vastaat; siihen minä luotan enkä minä siis saa ajaa hei- tä pois enkä heiltä pääsyä estää. – Jos he eivät olekkaan sanaa kuulleet, josta usko tulee, niin- kuin sen vanhat kuulevat, niin kuulevat lapset sen omalla tavallaan. Vanhat kuulevat sen kor- vallaan ja järjellään, usein ilman uskoa, he taasen kuulevat sen korvallaan ja uskolla il- man järkeä. Uskohan on sitä lähempänä, jota vähempänä järki on ja jota väkevämpi se on, joka heitä kasteeseen saattaa, kuin vanhojen tahto, jotka omasta halustaan tulevat.

Enimmin tyydyttää näitä viisastelijoita se, että vanhoilla on järki, joka on uskovinansa si- tä sanaa, jota se kuulee; tätä he sitten sanovat uskoksi. Toisaalta he taas näkevät, ettei lap- sessa vielä ole järkeä, joten näyttää kuin he ei- vät uskoisi. Mutta sitä he eivät tajua, että usko Jumalan sanaan on tykkänään toista ja syvem- pää, kuin miten järki Jumalan sanan kanssa menettelee. Usko on ainoastaan Jumalan työ kaiken järjen yläpuolella, ja lapsi on sitä yhtä

lähellä kuin vanhakin, jopa paljoa lähempänäkin, ja vanha voi siitä olla yhtä kaukana kuin lapsikin, jopa paljoa kauvempanakin. Mutta tämä onkin ihmistyötä ja järjen sepittämää.

Minusta nähden voidaan siis päättää, että jos mikään kaste on totinen, niin on se ennen kaikkea lasten kaste juuri noiden Kristuksen sanain vuoksi, joilla hän käskee heitä tuomaan tykönsä, sillä voivat vanhat itse tulla. Saattaahan vanhoissa olla ulkokultaisuutta heidän kehittyneen järkensä vuoksi, jota vastoin lapsissa ei mitään vilppiä voi olla heidän vielä uinailevan järkensä tähden. Kristus vaikuttaa heissä siunauksellansa, koska kerran on käskenyt heitä tuomaan tykönsä. Onpa oivallinen sana eikä suinkaan tuuleen viskattava, että Kristus käskee lapsia tuomaan luoksansa ja nuhtelee niitä, jotka sitä kieltävät.

Tällä emme suinkaan tahdo heikontaa tai halventaa saarnavirkkaa. Eihän tietystikään Jumala anna saarnata järjellisen kuulemisen vuoksi, koska siitä ei mitään hedelmää heru, vaan hengellisen kuulemisen vuoksi, johon kuten sanottu lapsetkin kykenevät yhtä hyvin ja paremminkin kuin vanhat. Siis kuulevat hekin sanan. Sillä mitä on kaste muuta kuin evankeliumi, johon heidät tuodaan? Vaikkapa he sitä vaan kerrankin kuulisivat, niin kuule-

vat he sen sitä voimakkaammin, koska Kristus, joka heitä on käskenyt tykönsä tuomaan, ottaa heidät vastaan. Täysikasvaneille on se etu, että kuulevat sitä usein ja voivat sitä uudestansa mietiskellä. Kuitenkin on vanhojenkin hengellisen kuulemisen laita niin, ettei se tapahdu monien saarnojen kautta, vaan se voi kerrallaan tapahtua yhdessä saarnassa, josta hänellä on ikuisesti kyllin. Mitä hän myöhemmin kuulee, sen kuulee hän ensimmäiselle joko täydennykseksi tai pahennukseksi.

Loppu päätös: lasten kaste ja lohdutus perustuu näihin sanoihin: **Sallikaat lasten tulla minun tyköni älkääkää kieltäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta.** Tämän on se lausunut, joka ei valehtele. Siis täytyy olla oikein ja kristillistä viedä lapsia hänen tykönsä, joka ei muuten voi tapahtua kuin kasteessa. Siis täytyy senkin olla varmaa, että hän ne siunaa ja antaa taivaan valtakunnan kaikille, jotka hänen tykönsä tulevat sanainsa mukaan: **senkaltaisten on Jumalan valtakunta.** Olkoon tässä kylliksi tällä kertaa.

Lopuksi pitäisi tarkastaa, mitä spitaali ja halpaus hengellisesti merkitsevät. Spitaalista taasen puhutaan laveasti saarnassa kymmenestä spitaalista, jonka vuoksi emme tässä laveammalta siihen koske.